

ART

La culminació del viatge vital de Lluís Lleó

El pintor exposa l'obra recent a Barcelona després de 25 anys instal·lat a Nova York

LAURA SERRA
BARCELONA

Lluís Lleó (Rupià, 1961) sempre ha aprofitat els viatges transatlàntics per fer balanç de la seva vida i obra. "És un moment que ets en un espai que no pertany a enlloc. En aquests moments en trànsit és quan he entès que deixava enrere una cosa i en trobava una altra, malgrat que quan sóc allà estic en constant enyorament d'aquí, i al revés. Em sento un emigrant", explica. Lleó ha fet el seu últim viatge de Nova York a Barcelona aquesta mateixa setmana. Ahir va inaugurar a la Galeria Marc Domènech una mostra de la seva obra recent coincidint amb el quart de segle que fa que es va instal·lar a Nova York.

Després d'anys sense galerista i sense exposar aquí, el públic descobrirà un nou Lluís Lleó. Ha depurat la seva pintura com un poeta fa amb les paraules. "És la culminació d'un viatge", afirma. Va marxar als Estats Units el 1989, empès pel seu pare, també pintor, com l'avi i el besavi, i allà s'hi va trobar un abisme -"És una ciutat que m'ha ensenyat que pots caure pel barranc, allà hi ha un perill físic de no sobreviure"-, però Nova York també va ser el seu camí cap a la llibertat. Va deixar enrere els informalismes "i les mandonguilles amb pèsols que han de bullir 12 hores", il·lustra, i es va trobar amb l'art americà, "que és molt sintètic i diu les mateixes coses", d'Agnes Martin a Jasper Johns, d'Ellsworth Kelly a Mark Rothko.

Amb la nova exposició volia "explicar que el viatge ha anat bé". "Sóc un solitari i la meua obra també ho és. Com més temps passava allà, més lliure em sentia. M'he anat fent gran, he anat purificant l'obra -explica-. M'he complicat la vida tant com he pogut i he pogut deixar les coses quan han anat bé. Perquè l'èxit és el que em fa sentir que s'ha acabat un viatge". I llavors és quan busca un nou camí.

A Barcelona mostra el resultat de l'última "aventura". El títol que agrupa les quaranta obres, entre olis i papers, és *Flyer*. La novel·la *Wind, sand and stars*, de l'aviador Antoine de Saint-Exupéry, va servir de guia d'aquest viatge i s'hi reflecteix en unes línies que poden ser pistes d'aterratge o rajos celestials. Els seus referents sovint no són artístics perquè no vol que s'escoli res prestat d'algu altre al seu llenç. Amb la mirada neta, ha creat unes sèries de pintures que juguen amb les formes geomètriques, els colors -per primer cop utilitza el blau, com a homenatge a Pablo Palazuelo, i fa servir el verd que anomena portuguès perquè és el que veu en entrar a la Península per l'aire-, les transparències i els materials com el grafit. Algunes il·lustren en plans arquitectònics modificats el seu taller, d'altres fan referència a la mort. "No sóc extremadament feliç pintant. No em diverteixo, em produeix tensió, angoixa. I amb el temps he après a buscar un llenguatge que em permeti estar-hi la menor estona possible. Però costa molt despullar-se de coses, fa vertigen", explica.

Lluís Lleó a la Galeria Marc Domènech davant d'una de les seves peces, titulada *I*, amb un con que simbolitza una pista d'aterratge però també un raig que il·lumina. PERE VIRGILI

Humilitat
"Nova York m'ha ensenyat que pots caure pel barranc", diu el pintor

A la feina i la recerca constants creu que s'hi ha sumat la sort: "La fortuna és definitiva, en la vida. Hi ha petits detalls subtils que fan que les coses et vagin bé. Com deia Mies van der Rohe, Déu és en els detalls".

De la mà del col·leccionista

Nova York no ha sigut clau només en l'aspecte vital i artístic, sinó també en l'econòmic. "M'ha donat una cura d'humilitat. Hi ha gent estirada a terra que no saps si està morta o viva. És molt cru. Tothom ve de la gana. I no pots estar quiet, però alhora no et pots equivocar. Això fa que siguis molt proactiu i determina una manera de fer i de treballar: no esperes que passin les coses, fas que passin". Per això Lleó no té inconvenients a l'hora de fer explícits els silencis que habitualment hi ha al voltant del nostre mercat de l'art. "Aquí està prohibit parlar de diners, de fama. Però és fals: els que no tenim una feina de nou a

sis no som aquí per passar desapercebuts, sinó per satisfacció, tenim un ego. I esclar que vull vendre els quadres. Si la teua obra no acaba exposada o penjada, no té sentit. Als Estats Units això és més natural: tothom vol vendre alguna cosa", admet. Per això defensa la seva relació pròxima amb els clients: "El col·leccionista és el gran aliat i el gran oblidat. És l'accionista de la teua empresa", diu un pintor que també té obres en col·leccions públiques i privades, com al Reina Sofia, al japonès Nagoya Art Museum, a la Fundació Vila Casas, la Godia i la Suñol.

De la mateixa manera que defuig ser considerat "artista" i es proclama "pintor", Lleó podria sonar irreverent proclamant que "l'art no arregla res, no ajuda a res, ni serveix gairebé per a res", però admet tot seguit que "les coses que no serveixen per a res són les coses que tenen sentit en la vida".